

**Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КеАҚ**

«БЕКІТЕМІН»

«Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе
өңірлік университеті» КеАҚ
Басқарма Төрағасы – Ректор

_____ Л.Ч.Карабасова

« _____ » _____ 2025 ж.

ҚЫЗМЕТТІК НҰСҚАУЛЫҚ

ментор

**Қызметтік қолданысқа арналған басылым
Ақтөбе, 2025 ж.**

ӘЗІРЛЕГЕН

Әлеуметтік мәселелер және жастар
саясаты департаментінің директоры

Б.К.Олжабаев

КЕЛІСІЛДІ

Басқарма мүшесі – Әлеуметтік және
Тәрбие жұмыстары жөніндегі проректор

Н.Е.Қартжан

HR және Құжаттамалық қамтамасыз ету
департаментінің директоры

Е.С. Тастанкулов

Заңгер

Л.Б. Алиманова

ҚОЛДАНУ МЕРЗІМІ: жаңасын ауыстырғанға дейін

ЕНГІЗІЛДІ: 2.0 нұсқа

I. Жалпы ережелер

1.1. Ереже ментор жұмысын ұйымдастыруды, негізгі қағидаттарын және бағыттарын, оның құқықтары мен міндеттерін реттейді.

1.2. Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің ментор жұмысы - «Тәрбие жұмысы» бөлімінде жеке жоспарда қарастырылған.

1.3. Академиялық студенттік топ менторының мақсаты университетте студенттерді оқыту мен тәрбиелеудің қызметі мен оқу-тәрбие міндеттерінің орындалуын ұйымдастыру.

1.4. Ментордың міндеті - біріккен ұжымдық студенттер тобын құру және осы ұжымды тиімді басқаруды жүзеге асыру, сапалы білім алу үшін жағдай жасау мақсатында қызметкерлер мен білім алушылар арасында коммуникация орнату.

1.5. Ментор тұлғасына және оның қызметіне қойылатын негізгі талаптар бұл кәсіби күзiреттiлiктiң, идеологиялық және тәрбие жұмыстарын жүргізуге жеке дайындығының, жоғары адамгершілік мәдениетінің жауапкершілік және әдептіліктің болуы.

Академиялық студенттік топ менторы қызметінің негізгі қағидаттары - студентті тәрбиелеуге, оның жеке басын құрметтеуге, студенттердің өзін-өзі дамыту және өзін-өзі тануына ықпал ету, азаматтығын қалыптастыру, студенттің белсенділігімен өзара әрекеттесу, топтың шаралары мен проблемаларына араласу, студенттермен қарым-қатынаста ізгі ниет білдіру.

II. Менторлық қызметке тағайындау, босату және басқару

2.1. Студенттік академиялық топтардың менторын тағайындау және босату Басқарма Төрағасы – Ректордың бұйрығымен әлеуметтік және тәрбие ісі жөніндегі проректордың қызметтік хаты негізінде жүзеге асырылады.

2.2. Ментор профессор-оқытушылық құрамнан немесе бакалавр деңгейін бітірген ҚР азаматы тарапынан бір жылға тағайындалады. Менторларды академиялық топ тәлімгері етіп тағайындау әр оқу жылының тамыз - қыркүйек айында жүзеге асырылады.

2.3. Академиялық студенттік топ менторлары деканатпен, Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаментімен, студенттік өзін-өзі басқару ұйымымен және топқа сабақ беретін оқытушылармен бірлесіп жұмыс жасайды.

2.4. Факультеттегі менторлардың жұмысын үйлестіруді деканның орынбасары жүзеге асырады.

2.5. Ментор жұмысының тиімділігінің негізгі көрсеткіштері – оқу-тәрбие жұмысының сапасы, ұжымдық қатынастардың даму деңгейі және топтағы студенттердің жалпы белсенділігі.

III. Ментор жұмысының мазмұны және ментордың міндеттері

3.1. Оқу-тәрбие мәселелерін шешу үшін ментор студенттерге тәрбиелік ықпал етудің әртүрлі әдістері мен формаларын қолданады, студенттер тобының белсенділігін қалыптастыруға, оның бастамасы мен өздігінен жұмыс жасауды

дамытуға күш салады және өз жұмысында осы белсенділікке сүйенеді.

3.2. Ынтымақты, ұйымшыл топ құру үшін ментор үнемі топ студенттеріне құжаттарды *(жеке іс қағаздары, студенттердің жеке карточкалары және т.б.)* оқу, бақылау, сұрақ қою, тестілеу, пікір алмасу, кездесулер сияқты әдістерді қолдана отырып үнемі зерттейді.

3.3. Топтың белсенділерімен бірге оқу жылына арналған жұмыс жоспарын жасайды. Топтағы жұмысты оқу кезеңінде жоспарлау барысында студенттермен тәрбие жұмысының бірыңғай жоспарында ұсынылған мерекелік шараларды пайдалану қажет. Топтық жоспар факультеттің және университеттің қоғамдық-мәдени іс-шаралар жоспарымен келісілуі керек.

3.4. Топ студенттерінің тұрмыс-тіршілік жағдайларын білуге, кесте бойынша студенттер үйіне үнемі баруға және студенттер үйінің әкімшілігі мен студенттік кеңес арқылы мәдени-тұрмыстық жағдайларды жақсартуға көмектесуге, студенттер үйінде достық қарым-қатынастың қалыптасуына ықпал етуге міндетті.

3.5. Топтарда жүйелі менторлық сағаттарды ұйымдастыруға міндетті *(1-3 курс үшін айына кемінде 4 рет, 4 курс үшін айына кемінде 2 рет.)*.

3.6. «Платонус» жүйесіне студенттердің сандық-сапалық құрамы мен әлеуметтік жағдайы туралы ақпаратты жаңартуға және толықтыруға, сонымен қатар менторлық сағаттар мен мерекелік іс-шараларды енгізуге міндетті *(аптасына 1 рет)*.

3.7. Факультет басшылығына студенттердің оқу және оқудан тыс жұмыстары туралы уақытылы хабарлауға міндетті.

3.8. Студенттер үйінде тұратын кәмелеттік жасқа толмаған бірінші курс студенттеріне ерекше назар аударуы керек.

3.9. Бірінші курс менторының міндеттеріне: студенттерді университет пен факультеттің тарихы мен қызметімен, кафедралар профилімен, мұражаймен, университеттің қоғамдық ұйымдарының құрылымы мен жұмысының сипаты мен ерекшеліктерімен, ақыл-ой еңбегінің әдістері мен тәсілдерімен, еңбек және демалыс режимімен, кітапхана жұмысымен, кітапхана қорын пайдалану тәртібімен, кітаптармен өз бетінше жұмыс жасау тәсілдері мен әдістерімен таныстыру.

3.10. Студенттерге университет жағдайына тез бейімделуге, олардың оқу процесіне енуіне және университеттің, факультеттің, курстың, топтың қоғамдық қызметіне араласуына көмектеседі.

3.11. Жалпы адамзаттық адамгершілік нормаларын, гуманистік моральды, қарым-қатынас мәдениетін, оқу тобының студенттері арасында рухани құндылықтардың қажеттілігін қалыптастыруға, сондай-ақ ұлттық сана-сезімге тәрбиелеуге, жалпы адамзаттық және ұлттық мәдени құндылықтарды студенттердің игеруіне ықпал ету, патриотизм мен саяси мәдениетті қалыптастыру, белсенді азаматтық ұстанымды қалыптастыруға қатысады.

3.12. Ментор тіркеу офісімен бірлесіп академиялық күнтізбеге сәйкес пәндерге жазылу кезеңінде ұйымдастыру-әдістемелік және консультациялық жұмыстарға қатысады, білім алушыларды элективті пәндер каталогымен таныстырады.

3.13. Студенттің жеке оқу жоспарын қалыптастыруда практикалық көмек көрсетеді және жоспардың дұрыс толтырылуына жауап береді.

3.14. Тиісті білім беру бағдарламасы бойынша оқу траекториясын таңдау кезінде студенттердің қажеттіліктерін, қызығушылықтарын және бейімділіктерін анықтайды.

3.15. Қажет болған жағдайда студенттерге жеке оқу жоспарларын құруға көмектеседі.

IV. Ментордың құқығы

4.1. Ментор факультеттің және университеттің барлық әкімшілік және қоғамдық ұйымдарымен бірге топтың оқу, ғылым, тәрбиелік жұмысын жақсарту мен студенттердің тұрмыс тіршілік жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізе алады.

4.2. Оқытушымен алдын ала келісім бойынша ментор топта өткізілетін дәрістерге, семинарларға, практикалық және басқа барлық сабақтарға қатысуға құқылы.

4.3. Қажет болған жағдайда ментор кез-келген студенттің туыстарымен немесе туғандарымен байланыс орнатуға мүмкіндік алады (*тікелей немесе пошта арқылы*).

4.4. Ментор топтың студенттерінің жеке істеріне (*университеттен шығару, шакіртақы тағайындау мен алып тастау және т.б.*) қатысты әкімшіліктің немесе қоғамдық ұйымдардың шешім қабылдауына қатысуға құқылы.

4.5. Тәрбие мәселелері бойынша университеттің басшылығы мен құрылымдық бөлімшелері тарапынан ұйымдастырушылық, әдістемелік, техникалық көмек алу. Идеологиялық, тәрбие жұмыстары және мемлекеттік жастар саясаты мәселелері бойынша семинарларға, конференцияларға және басқа іс- шараларға қатысу.

4.6. Ментор факультеттің деканатындағы барлық қажетті мәліметтерді пайдаланады (*студенттердің құрамы, студенттердің ағымдық және семестрлік үлгерімдерін есепке алу және бақылау, студенттердің ғылыми жұмыстарын орындау*).

4.7. Ментор топ студенттерінің өмірі мен қызметіне қатысты мәселелерді талқылауға және шешімдер қабылдауға барлық деңгейлерде қатысуға құқылы.

4.8. Университет басшылығы анықтайтын мөлшер мен тәртібіне сай өз жұмысы үшін материалдық және моральдық көтермелеу және сыйақы алу.

4.9. Факультеттің әкімшілік және қоғамдық ұйымдарына ең үздік студенттерді көтермелеу туралы немесе тәртіп бұзған тұлғаларға жаза қолдану туралы тиісті құжаттарды ұсыну.

V. Әкімшілікпен және қоғамдық ұйымдармен қарым-қатынас

5.1. Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаменті мен факультет декандары осы Ережені басшылыққа ала отырып, әр түрлі бақылау түрлерін пайдалана отырып (*топтың менторлық сағаттарына қатысу, ментордың есебін қою, басқарушы органдардың, қоғамдық ұйымдардың отырыстарында, кафедралардың отырыстарында, факультеттердің әдістемелік комиссияларында ментордың қызметін талқылау*) ментордың қызметін тікелей бақылауды жүзеге асырады.

5.2. Менторларға көмек көрсету мақсатында ректорат, әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаменті, деканаттар топта, факультетте, университетте тәрбие жұмысын ұйымдастырудың әдістемелік, теориялық және практикалық мәселелері бойынша семинарлар ұйымдастырады, менторлардың жұмыс тәжірибесімен алмасады.

5.3. Факультеттің кафедра меңгерушілері осы кафедраның мүшелері болып табылатын менторлардың жұмысына жауапты. Кафедра олардың жұмысына көмек көрсетуге міндетті (*Деканатпен, Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаментімен бірге менторлардың жұмысын бақылауға және ментор ретінде жұмыс жасау үшін кандидатураларын ұсынуға, қатысуға*).

5.4. Университеттегі және факультеттегі қоғамдық ұйымдар топ менторымен тығыз байланыста болып, олардың топ студенттеріне тікелей қатысты барлық іс-шаралар туралы уақтылы хабарлауы қажет.

5.5. Ментордың қызметін бағалау әр айдың соңғы аптасының соңғы жұмыс күні топтың оқу және тәрбие жұмысын кешенді талдау негізінде, ментордың оқу-тәрбие мәселелерін шешудегі белсенділігін, оның ішінде үлгерімі, тәртібі, ғылыми шығармашылығы, факультеттің, топтың қоғамдық өміріне қатысуы және т.б. ескере отырып жүргізіледі. Ментордың қызметін бағалауды факультет деканаттары әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаментімен бірлесіп жүргізеді.

5.6. Университет әкімшілігі менторларды моральдық және материалдық ынталандыруды қамтамасыз етеді.

VI. Ментордың жауапкершілігі

Ментор жауапкершілікке тартылатын бұзушылықтар:

- 6.1. Қызметтік міндеттерін орындамау;
- 6.2. Кәсіби этика нормаларын сақтамау;
- 6.3. Ресми ақпараттың құпиялылығын сақтамау;
- 6.4. Қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге және университет Жарғысына және осы Ережеге сәйкес көзделген міндеттерін орындамау;
- 6.5. Өзіне берілген құқықтарды дұрыс және толық пайдаланбау;
- 6.6. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіндегі айқындалған және өзге де көзделген қызметтік міндеттерін орындау кезіндегі бұзушылықтарға жол беру;
- 6.7. Қауіпсіздік ережелерін сақтамау.

Аталған бұзушылықтарға жол берген жағдайда, ҚР Еңбек кодексі, университет Жарғысына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес ментор тәртіптік, әкімшілік жауапкершілікке тартылады.

VII. Қорытынды ережелер

6.1. Осы лауазымдық нұсқаулыққа өзгертулер мен толықтырулар белгіленген тәртіппен енгізіледі.

6.2. Осы нұсқаулықтармен шешілмеген мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.